

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIEN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 2016 betreffende de toekenning van subsidies voor de tewerkstelling in een gewezen DAC-statuut van personeelsleden in de gesubsidieerde vrije internaten
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 2016 betreffende de toekenning van subsidies voor de tewerkstelling in een gewezen DAC-statuut van personeelsleden in de gesubsidieerde vrije internaten.

Het internaatslandschap is sedert de doorvoering van de DAC-regularisatie in 2016 grondig gewijzigd. Het decreet van 16 juni 2023 over de onderwijsinternaten en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 dat hier uitvoering aan geeft, vormen een nieuw en voor het eerst ook een coherent en volwaardig regelgevend kader voor de onderwijsinternaten en hun internen. Een aantal onderwijsinternaten is ten gevolge van dit nieuwe regelgevende kader gefusioneerd of heeft de intentie om in de toekomst te fusioneren. Vandaar ook de noodzaak om de verdeelsleutel van de middelen in lijn te brengen met het nieuwe landschap. Daarnaast moet ook de term 'internaten' aangepast worden naar 'onderwijsinternaten'.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld: Onderwijsinternaten

Beleidsmatige doelstelling: Regularisatie ex-DAC'ers

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/88 van 14 maart 2024.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De regularisering van de DAC'ers is opgenomen in artikel 67 van het decreet van 23 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012: *“De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om voor de bepalingen inzake het Derde Arbeidscircuit, vermeld in hoofdstuk III van het koninklijk besluit nr. 25 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector, een regeling vast te leggen die de mogelijkheid voorziet om de bestaande arbeidsplaatsen te regulariseren en om de andere bestaande arbeidsplaatsen uit te laten doven op het moment dat de zittende werknemer de arbeidsplaats verlaat, met dien verstande dat vervanging van de werknemer voor beperkte duur tot en met 31 december 2014 mogelijk is, en de bepalingen nadat alle arbeidsplaatsen uitgedoofd zijn, worden opgeheven.”*

Specifiek voor de regularisatie van de DAC'ers in de gesubsidieerde vrije onderwijsinternaten is de decretale basis geregeld in artikel III.35, §4, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs: *“De Vlaamse Regering legt een regeling vast om de bestaande DAC-arbeidsplaatsen in de gesubsidieerde vrije internaten te regulariseren.”*

Het gaat over de regularisering van 175 voltijds equivalenten. Het budget ten bedrage van 4,75 miljoen euro op jaarbasis werd in 2016 overgedragen van het beleidsdomein Werk naar het beleidsdomein Onderwijs.

De regularisering impliceert het volgende:

- Het onderwijsinternaat is zelfstandig werkgever. Het staat zelf in voor het beleid van zijn personeel. Ze betalen hun personeel, doen aangifte RSZ en zorgen voor een arbeidsongevallenverzekering.
- De ex-DAC'ers vallen onder dezelfde werkregeling als de andere werknemers.
- Voor de aanwerving is de werkgever niet langer gebonden aan de DAC-voorwaarden m.b.t. werkloosheid.
- Een gewezen DAC'er kan steeds uit dienst treden, op pensioen gaan of overlijden. In dat geval kan de werkgever zelf tot aanwerving overgaan. Dit is met andere woorden geen uitdovend stelsel.

Door de regularisering werden/worden deze personeelsleden contractuelen onder het paritair subcomité 152.01.

Het internaatslandschap is sedert de doorvoering van de DAC-regularisatie in 2016 grondig gewijzigd. Het decreet van 16 juni 2023 over de onderwijsinternaten en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 dat hier uit voort komt, vormen, een nieuw en voor het eerst ook een coherent en volwaardig regelgevend kader voor de onderwijsinternaten en hun internen.

De belangrijkste speerpunten van de nieuwe regelgeving zijn onder andere:

- één erkenningsvorm: het 'onderwijsinternaat' met een eenduidige regelgeving;
- gelijke situaties worden op een gelijke manier behandeld. Verschillen in omkadering kunnen nog, maar zijn dan gebaseerd op objectieve verschillen (bijvoorbeeld doelgroep en momenten van openstelling);
- de omkadering wordt uitgedrukt in één eenheid: de omkaderingsrekeneenheden 'ORE'. Met het pakket ORE en de ruime bekwaamheidsbewijzen heeft het bestuur de mogelijkheid om gediversifieerd personeel aan te trekken en in te spelen op behoeften van personeel en internen. Meer personeelsleden dan vandaag het geval is, zullen onder de decreten rechtspositie vallen omwille van de mogelijkheid tot inkanteling van de contractuele

personeelsleden. Er is een verschuiving van de toekenning van werkingsbudget naar de toekenning van omkadering.

Met dit nieuwe financierings- en subsidiëringsmechanisme ging ook de invoering van de 'ORE-norm' gepaard. Belangrijk is dat de norm niet bepaald wordt door de telling van het aantal internen, maar wel door het volume omkadering dat deze internen generen. Hetzelfde aantal internen kan, door de gediversifieerde omkadering die wordt ingevoerd, een verschillend volume omkadering genereren. Voor het borgen van een kwaliteitsvolle werking is een organisatie met een zekere schaalgrootte qua personeel en met een leidinggevende die zijn of haar rol ten volle kan opnemen noodzakelijk. De (rationalisatie)norm is vastgelegd op 62.875 ORE.

De invoering van deze ORE-norm heeft tot gevolg dat een aantal onderwijsinternaten gefusioneerd is of de intentie heeft om de in de toekomst te fusioneren. Dit heeft ook gevolgen voor de verdeling van de subsidie onder de betrokken onderwijsinternaten. Vandaar de noodzaak om de verdeelsleutel van de middelen in lijn te brengen met het nieuwe landschap.

Het Tewerkstellingsfonds zal in eerste instantie proberen vermijden dat werknemers door deze nieuwe verdeelsleutel hun job verliezen. Als een onderwijsinternaat een halftijdse of voltijdse equivalent verliest, zal het Tewerkstellingsfonds kijken of een onderwijsinternaat in de buurt een bijkomend halftijdse of voltijdse equivalent nodig heeft. Indien een werknemer niet naar een ander onderwijsinternaat kan overgedragen worden, zal deze werknemer via de eigen middelen van het onderwijsinternaat worden uitbetaald of volgt er een ontslag. Ontslagen gebeuren slechts in de gevallen waar de werknemer het zelf niet ziet zitten om op een andere locatie te werken. Bepaalde werknemers uit de onderwijsinternaten die middelen verliezen, kunnen eventueel ook aan het werk gezet worden in de scholen (weliswaar dan niet met ex-DAC-middelen). In het geval dat de werknemer wordt ontslagen, zal er nog een opzegperiode plaatsvinden (weliswaar ook niet ten laste van de ex-DAC-middelen).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget. Het opschrift van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 2016 was nog niet aangepast aan deze nieuwe realiteit. Er wordt dus niet meer gesproken over 'internaten' maar wel over 'onderwijsinternaten'.

Artikel 2 en 3

Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget. De artikelen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 2016 waren nog niet aangepast aan deze nieuwe realiteit. Er wordt dus niet meer gesproken over 'internaten' maar wel over 'onderwijsinternaten'.

Artikel 4

Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget. De artikelen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 2016 waren nog niet aangepast aan deze nieuwe realiteit. Er wordt dus niet meer gesproken over 'internaten' maar wel over 'onderwijsinternaten'.

Daarnaast moet ook de begunstigde van de subsidie aangepast worden. Het Tewerkstellingsfonds werd aanvankelijk als een feitelijk fonds opgericht per collectieve arbeidsovereenkomst. Het beheer gebeurde tot 2020 binnen Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Vandaar dat als begunstigde initieel “de vzw Vlaams Secretariaat Katholiek Onderwijs” vermeld werd. Sinds 2021 hebben de sociale partners een aparte vzw opgericht om de subsidiestromen van de verschillende projecten voor het arbeiders- en bediendenpersoneel te bundelen. Sinds dan heeft het Tewerkstellingsfonds rechtspersoonlijkheid en ontvangt de vzw Tewerkstellingsfonds voor het Vrij Onderwijs Vlaanderen de subsidies.

Artikel 5

Vooreerst wordt in de eerste paragraaf het begrip ORE gedefinieerd. Hiermee wordt immers omkaderingsrekeneenheid of – eenheden bedoeld.

Daarnaast bevat het tweede lid van de eerste paragraaf de nieuwe verdeelsleutel: de verdeling van de subsidie over de onderwijsinternaten wordt berekend op basis van de verhouding van het aan een onderwijsinternaat toegekende volume aan ORE voor gewone en bijkomende verblijfsdagen op het totale volume van de aan de betrokken onderwijsinternaten toegekende ORE. Het toegekende volume aan ORE wordt bekeken op het niveau van het onderwijsinternaat (op instellingsniveau, per instellingsnummer) en omvat dus ook alle mogelijke vestigingsplaatsen. In het decreet van 16 juni 2023 over de onderwijsinternaten is terug te vinden, wat verstaan wordt onder gewone en bijkomende verblijfsdagen.

Voor de bepaling van de toegekende ORE voor de verdeling van de subsidie in het jaar X wordt rekening gehouden met het driejaarlijkse gemiddelde aan ORE toegekend in het schooljaar (X-1) - X en de twee voorgaande schooljaren. Voorbeeld: voor de verdeling van de subsidie in het jaar 2026 wordt rekening gehouden met het driejaarlijkse gemiddelde aan ORE toegekend in de schooljaren 2025-2026, 2024-2025 en 2023-2024. Voor het schooljaar 2025 kan geen rekening gehouden worden met een driejaarlijks gemiddelde gezien het nieuwe omkaderingsmechanisme pas op 1 september 2023 in werking is getreden. Daarom voorziet het besluit voor het schooljaar 2025 een afwijking en moet voor dat jaar enkel rekening gehouden worden met het tweejaarlijkse gemiddelde van de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025.

In de tweede paragraaf wordt verduidelijkt dat de vzw Tewerkstellingsfonds voor het Vrij Onderwijs Vlaanderen ook administratieve kosten kan inbrengen. Het maximale bedrag wordt opgenomen in het ministerieel besluit dat de subsidie toekent. Het inbrengen van administratieve kosten is enkel mogelijk als er voldoende middelen resten na de verdeling van de toegekende subsidie over de onderwijsinternaten.

Artikel 6

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

Artikel 7

Dit artikel legt de uitvoeringsbepaling vast.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft een financiële weerslag.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 16 april 2024.

De middelen voor deze subsidie worden aangerekend op begrotingsartikel FB0-1FGD2GF-WT, allocatie 1FG004 en worden geïndexeerd volgens de lonen buiten de indexprovisie. De maximale subsidie voor 2024 bedraagt 6.694.497 euro onder voorbehoud van indexwijziging.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit zal, na principiële goedkeuring door de regering, met de sociale partners onderhandeld worden in het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 2016 betreffende de toekenning van subsidies voor de tewerkstelling in een gewezen DAC-statuut van personeelsleden in de gesubsidieerde vrije internaten;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand:

- 2.1. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.
- 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst,
- 2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals

bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS